

Mijn column nummer 358

Hovaardij

Het nieuws wordt de laatste dagen voor een stevig deel bepaald door de overstromingen in Texas, India, Nepal en Bangladesh. In Texas is het vele water een gevolg van de orkaan Harvey en in Zuidoost-Azië hangen de overstromingen samen met de natte moesson.

Vaak wordt de vraag gesteld of de overstromingen een gevolg zijn van klimaatverandering. Orkanen en de moesson hebben op zich niets met de verandering van ons klimaat te maken. De intensiteit daarvan kan wel in verband staan met de opwarming van de aarde, want warme lucht kan nu eenmaal meer vocht bevatten dan koude lucht.

Dat levert behoorlijk wat discussie op, ook op de sociale media. De experts op dit gebied die ik volg reageren daar qua emotie nogal verschillend op. De een antwoordt geïrriteerd, de ander geduldig en inlevend.

Mijn favoriet op dit gebied is Peter Kuipers Munneke. Onlangs was Peter nog te zien in het NOS Journaal met een heldere bijdrage over de smeltende permafrost in het noorden van Canada. Bij het smelten komt veel CO₂ vrij die in het Akkoord van Parijs nog niet is meegeteld, maar die substantieel gaat bijdragen aan de opwarming.

Via Twitter ontving Peter onlangs een bericht van iemand die echt niet kon geloven dat de nietige mens zoiets groots als het klimaat kon beïnvloeden. Daarbij werd de term hovaardij gebruikt. In de Grote Van Dale wordt dit woord omschreven als 'de neiging om op eigen voortreffelijkheid of aanzien te pochen'.

Soms worden de zogeheten klimaatontkenners als dom weggezet. Er zijn experts die geïrriteerd reageren. Naar mijn oordeel is het beter om de beweegredenen van deze ontkeners te doorgronden. Dat levert volgens mij een betere basis voor discussie.

De moesson in Zuidoost-Azië heeft al 1.500 levens gekost. Dat is uiteraard niet alleen aan de opwarming van de aarde te wijten. Laten we daar helder in zijn. Maar bij het nemen van toekomstige maatregelen op het gebied van de ruimtelijke ordening, het waterbeheer en de uitstoot van koolwaterstoffen zou eensgezindheid wel helpen. Goede communicatie over de oorzaak van de problemen is daarbij essentieel.